

AH 0025

2026Z14396

Antwoord van staatssecretaris Erkens (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur), mede namens de minister van Justitie en Veiligheid (ontvangen 18 september 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025-2026, nr. 2510

1

Kunt u bevestigen dat de projectsubsidie vanuit de ministeries van Justitie en Veiligheid (J&V) en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN), verleend aan Stichting Dieren in Rampen ten behoeve van de uitvoering van de motie-Wassenberg (Kamerstuk 29517, nr. 218) en motie-Wassenberg c.s. (Kamerstuk 29517, nr. 249), loopt tot april 2027?

Antwoord

Ja.

2

Deelt u de mening dat wanneer dieren niet zijn meegenomen in crisisplannen en hulpverlening, dit aantoonbaar leidt tot risico's voor de veiligheid, bijvoorbeeld wanneer mensen weigeren te evacueren, terugkeren naar onveilige gebieden en extra risico's nemen om hun dieren te redden?

Antwoord

Er is geen vastgesteld causaal verband waaruit blijkt dat het niet opnemen van dieren in crisisplannen rechtstreeks leidt tot meer onveilige situaties. Wel laten evaluaties en praktijkervaringen zien dat mensen in crisissituaties soms anders handelen wanneer er dieren betrokken zijn. Dit kan risico's voor de veiligheid van henzelf, het dier en mogelijk voor de betrokken hulpverleners met zich meebrengen. Het is daarom belangrijk dat juist in tijden van crisis de lokale partijen met een rol voor de zorg van dieren aandacht krijgen en de afspraken over de zorg voor dieren helder zijn. Door in de relevante crisisplannen expliciet aandacht te geven aan dieren, kan dit bijdragen aan de veiligheid.

3

Kunt u beschrijven wat de gevolgen kunnen zijn van vertraagde evacuaties en de vergrote druk op hulpdiensten die hieruit voortvloeit?

Antwoord

Evacuaties zijn uitdagende en vaak complexe activiteiten mede door het uiteenlopende gedrag dat mensen en dieren hierbij laten zien. Evacuaties hebben naar hun aard een grote impact hebben op de direct betrokken mensen en dieren. De redenen voor een evacuatie zijn divers, en ook het verloop

van een evacuatie in de praktijk zal sterk afhankelijk zijn van uiteenlopende en moeilijk te voorspellen factoren. De mogelijke gevolgen van vertragingen in evacuaties voorspellen is daarom zeer complex en tijdsintensief. Het is altijd zo dat tijdens een incident en mogelijke evacuatie de druk op de hulpdiensten aanzienlijk zal zijn. De inzet is daarom gericht op een goede samenwerking en duidelijke afspraken tussen de hulpdiensten en haar partners, waaronder dierenhulporganisaties, zodat een dergelijke situatie zo gestructureerd mogelijk kan verlopen en de druk op de hulpdiensten behapbaar blijft.

4

Deelt u de mening dat Stichting Dieren in Rampen een waardevolle bijdrage levert en kan blijven leveren aan het waarborgen en coördineren van professionele dierenhulp bij grootschalige incidenten, rampen en crises in nauwe aansluiting op de crisisbeheersing? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ja ik deel die mening. Er worden op dit moment mooie stappen gezet door de Stichting Dieren in Rampen om dieren beter een plek te geven binnen de crisisbeheersing. Zo wordt er gewerkt aan professionalisering van dierenhulporganisaties en worden er regionaal gesprekken gevoerd tussen deze organisaties en de veiligheidsregio's, met als doel om concrete en duurzame afspraken te maken over de aansluiting op de crisisorganisatie. Deze regionale uitwerking in de praktijk is van belang voor het waarborgen van gestructureerde dierenhulp bij grootschalige incidenten, rampen en crises.

5

Kunt u aangeven hoe dierenhulporganisaties worden betrokken bij de concrete regionale uitwerking van een hoofddoelstelling van ons Landelijk Crisisplan Natuurbranden: het redden van mensen en dieren, inclusief de overweging van ontruiming en evacuatie?

Antwoord

De veiligheidsregio's dragen er zorg voor dat de landelijke crisisplannen uitwerking krijgen in regionale crisisplannen. Net als bij het opstellen van landelijke crisisplannen, worden relevante partners hierbij betrokken, zoals de lokale dierenhulporganisaties. Het is dus aan de veiligheidsregio's om zorg te dragen voor het betrekken van dierenhulporganisaties bij deze nadere uitwerking, inclusief de overweging van ontruiming en evacuatie.

6

Kunt u aangeven hoe, in navolging van het Landelijk Crisisplan Natuurbranden, ook in andere (nieuwe) relevante crisis- en weerbaarheidsplannen wordt geborgd dat dieren en dierenhulpverleners expliciet worden opgenomen? Wordt Stichting Dieren in Rampen hierbij actief uitgenodigd om input te leveren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Bij het opstellen van landelijke crisisplannen wordt, als onderdeel van het realisatieproces, altijd bekeken welke relevante actoren en onderwerpen bij het opstellen van het plan expliciet betrokken moeten worden. Dit geldt dus ook voor dieren en dierenhulpverleners. Dit is bijvoorbeeld terug te zien in het Landelijk Crisisplan Natuurbranden, waar dierenhulporganisaties en hun mogelijke rol bij een natuurbrand nadrukkelijk worden benoemd en dierenhulporganisaties direct betrokken zijn geweest bij het opstellen van het plan. Bij het opstellen van andere (nieuwe) relevante crisisplannen voor zowel landelijk als regionaal niveau zal de afweging dus ook gemaakt worden en waar nodig zullen vertegenwoordigers van dierenhulpverleners of dierenhulporganisaties betrokken worden.

7

Bent u bereid om te komen met structurele en uitgebreidere financiering voor Stichting Dieren in Rampen, zodat opgebouwde kennis, infrastructuur en samenhang niet verloren gaan en de verdere integratie van dieren in de crisisstructuur kan worden voortgezet?

Antwoord

De afgelopen jaren is door mijn ministerie en het ministerie van J&V subsidie verleend aan de Stichting Dieren in Rampen voor werkzaamheden voor het traject Dieren in Rampen.

Binnen dit traject zijn de afgelopen jaren mooie stappen gezet om een slag te maken in de professionalisering van dierenhulporganisaties. Daarnaast is ook gewerkt aan de onderlinge (gecoördineerde) samenwerking en aan het verstevigen van de aansluiting tussen deze organisaties en de veiligheidsregio's. Het is belangrijk dat de opgebouwde kennis, infrastructuur en samenhang niet verloren gaan en dat wordt gezorgd voor een goede borging. Zo wordt er gewerkt aan het maken van samenwerkingsafspraken tussen de veiligheidsregio's en dierenhulporganisaties in regionale overeenkomsten.

Uitgangspunt is dat private hulporganisaties verantwoordelijk zijn voor hun eigen structurele financiering. De bovengenoemde subsidie is naar zijn aard tijdelijk en heeft ook als voorwaarde dat de subsidie aangewend wordt om te onderzoeken hoe de dierenhulp tijdens crises en rampen op de langere termijn duurzaam geregeld kan worden. Op dit moment wordt door de Stichting een voorstel uitgewerkt voor de borging van de taken die de Stichting nu uitvoert. Ik wil de resultaten afwachten voor ik met J&V een afweging kan maken in relatie tot de financiering.

8

Bent u bereid het belang van dierenhulp als onderdeel van nationale weerbaarheid expliciet te erkennen?

Antwoord

De zorg voor dieren is nationaal verankerd in wet- en regelgeving. Het belangrijkste voorbeeld hiervan is de Wet dieren. Hierin is onder andere de plicht opgenomen voor een ieder om de nodige zorg te verlenen aan een hulpbehoevend dier. De inzet op weerbaarheid en zelfredzaamheid van de samenleving geldt dus ook voor dieren. Het is de primaire verantwoordelijkheid voor de houder van het dier zelf om hiervoor te zorgen. Daarnaast wordt er binnen de crisisbeheersing ook rekening

gehouden met dieren. Zo behoort het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren tot de wettelijke taken van de brandweer en daarmee de veiligheidsregio's in Nederland. Ook worden, zoals aangegeven in het antwoord op vraag 5, relevante partners betrokken bij het opstellen van landelijke en regionale crisisplannen. Dat kunnen ook dierenhulporganisaties zijn. Voorbeelden van een crisisplan en leidraad waarin aandacht wordt besteed aan dieren zijn het Landelijk Crisisplan Natuurbranden en de Leidraad evacuatie van vee. Het helpen van dieren wordt dus al meegenomen in het kader van de nationale weerbaarheid.

9

Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden?

Antwoord

Ja, zie bovenstaand.